

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ Μ. ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

*(Προσφυγές αρ. 37690/13, 41022/13, 41027/13, 42125/13, 42160/13, 42826/13 et
42836/13)*

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

24 Ιουλίου 2014

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές ως προς την μορφή.

Στην υπόθεση Μ. και λοιποί κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Mirjana Lazarova Trajkovska, *Πρόεδρος,*

Paulo Pinto de Albuquerque

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο, *Δικαστές,*

και με τη σύμπραξη του André Wampach, *Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος,*

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο την 1^η Ιουλίου 2014,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από επτά προσφυγές, (τις προσφυγές αρ.π^οs 37690/13, 41022/13, 41027/13, 42125/13, 42160/13, 42826/13 και 42836/13), που ασκήσανε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας εννέα πολίτες του κράτους αυτού, τα ονόματα των οποίων αναφέρονται στο παράρτημα (« οι προσφεύγοντες »), οι οποίοι προσέφυγαν στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (« η Σύμβαση »).

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπήθηκαν από τον κ. Ν. Αναγνωστόπουλο, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση (« η Κυβέρνηση ») εκπροσωπήθηκε από την πληρεξουσία της, την κ. Μ. Σκορίλα, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Οι προσφυγές κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση στις 3 Σεπτεμβρίου 2013.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ**A. Το πλαίσιο των υποθέσεων**

4. Οι Νόμοι 2838/2000 και 3016/2002 προέβλεπαν αύξηση των μισθών των αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και του Πυροσβεστικού Σώματος .

5. Οι παρούσες προσφυγές αφορούν διαδικασίες που ήγειραν οι προσφεύγοντες ή οι οι προκάτοχοί τους για να πετύχουν την αναπροσαρμογή και την αύξηση του ποσού των συντάξεών τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω νόμων.

B. Οι υπό κρίση διαδικασίες

1. Προσφυγή αρ. 37690/13

6. Την 1η Μαρτίου 2001, ο προκάτοχος των προσφευγουσών, σύζυγος της πρώτης προσφεύγουσας και πατέρας της δεύτερης και τρίτης προσφεύγουσας, προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω νόμων.

7. Στις 17 Δεκεμβρίου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους απέρριψε την αίτησή του.

8. Στις 16 Φεβρουαρίου 2004, άσκησε ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

9. Θεωρώντας ότι η αίτησή του είχε απορριφθεί σιωπηρά μετά την παρέλευση τριών μηνών χωρίς απάντηση της διοίκησης, ο δικαιούχος των προσφευγουσών προσέφυγε στις 8 Ιουλίου 2004, στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόρριψης αυτής.

10. Στις 20 Απριλίου 2005, η Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους απέρριψε την από 16 Φεβρουαρίου 2004 ένστασή του .

11. Στις 7 Δεκεμβρίου 2007, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικαίωσε τον προκάτοχο των προσφευγουσών (απόφαση αρ.° 2578/2007).

12. Στις 28 Οκτωβρίου 2010, απεβίωσε ο προκάτοχος των προσφευγουσών οι οποίες στις 6 Ιουνίου 2012, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση τον διαδέχθηκαν στη διαδικασία.

13. Στις 20 Μαρτίου 2009, το Δημόσιο άσκησε αναίρεση ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά της απόφασης αρ. 2578/2007.

14. Στις 24 Οκτωβρίου 2012, η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου απέρριψε την αναίρεση (απόφαση αρ.º 3071/2012). Η εν λόγω απόφαση κοινοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2012 στην πρώτη, στις 7 Φεβρουαρίου 2013 στη δεύτερη και στις 18 Δεκεμβρίου 2012 στην τρίτη προσφεύγουσα.

2. Προσφυγή αρ. 41022/13

15. Σε μία ημερομηνία που δεν προσδιορίζεται, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του.

16. Στις 8 Αυγούστου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους απέρριψε την αίτησή του.

17. Στις 14 Απριλίου 2003, ο προσφεύγων άσκησε ένσταση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

18. Στις 13 Οκτωβρίου 2004, η εν λόγω Επιτροπή απέρριψε την ένστασή του (απόφαση αρ. 3651/04). Η απόφαση αυτή εστάλη στον προσφεύγοντα στις 14 Απριλίου 2005.

19. Στις 6 Φεβρουαρίου 2006, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόφασης της εν λόγω Επιτροπής .

20. Στις 14 Ιανουαρίου 2012, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάωσε τον προσφεύγοντα (προσφυγή αρ. 73/2013). Η απόφαση αυτή του κοινοποιήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2013.

3. Προσφυγή αρ.º 41027/13

21. Στις 15 Ιουνίου 2005, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του.

22. Στις 21 Σεπτεμβρίου 2005, μετά τη σιωπηρή απόρριψη της αίτησής του, άσκησε ένσταση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

23. Θεωρώντας ότι η αίτησή του είχε απορριφθεί σιωπηρά μετά την παρέλευση τριών μηνών χωρίς απάντηση της διοίκησης, ο προσφεύγων προσέφυγε στις 3 Φεβρουαρίου 2006, στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόρριψης αυτής .

24. Στις 27 Νοεμβρίου 2012, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάωσε τον προσφεύγοντα (προσφυγή αρ.º 3245/2012). Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 23 Ιανουαρίου 2013.

4. Προσφυγή αρ. 42125/13

25. Σε ημερομηνία που δεν προσδιορίζεται ο προσφεύγων προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του.

26. Στις 17 Δεκεμβρίου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους την απέρριψε.

27. Στις 14 Απριλίου 2003, ο προσφεύγων άσκησε ένσταση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

28. Σε ημερομηνία που δεν προσδιορίζεται η εν λόγω Επιτροπή απέρριψε την ανακοπή του .

29. Στις 7 Φεβρουαρίου 2006, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόφασης της εν λόγω Επιτροπής.

30. Στις 16 Ιανουαρίου 2013, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικάωσε τον προσφεύγοντα (απόφαση αρ. 216/2013). Η απόφαση αυτή γνωστοποιήθηκε στον προσφεύγοντα στις 8 Φεβρουαρίου 2013.

5. Προσφυγή αρ. 42160/13

31. Στις 16 Ιουλίου 2001, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του.

32. Στις 17 Δεκεμβρίου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους απέρριψε την αίτησή του.

33. Στις 16 Φεβρουαρίου 2004, ο προσφεύγων άσκησε ένσταση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

34. Θεωρώντας ότι η αίτησή του είχε απορριφθεί σιωπηρά μετά την παρέλευση τριών μηνών χωρίς απάντηση της διοίκησης, ο προσφεύγων προσέφυγε στις 12 Ιουλίου 2004, στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόρριψης αυτής.

35. Η επ' ακροατηρίου συζήτηση διεξήχθη στις 5 Δεκεμβρίου 2008. Λόγω της παράλειψης της διοίκησης να προσκομίσει τον φάκελο της σύνταξης του προσφεύγοντος, το Ελεγκτικό Συνέδριο με προδικαστική απόφαση ανέβαλε την εκδίκαση της υπόθεσης (απόφαση αρ. 446/2009).

36. Στις 3 Δεκεμβρίου 2012, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικαίωσε τον προσφεύγοντα (απόφαση αρ. 3325/2013). Η απόφαση αυτή του κοινοποιήθηκε στις 11 Ιανουαρίου 2013.

6. Προσφυγή αρ. ° 42826/13

37. Στις 24 Ιανουαρίου 2003, η προσφεύγουσα προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής της.

38. Στις 4 Νοεμβρίου 2005, μετά τη σιωπηρή απόρριψη της αίτησής της, άσκησε ανακοπή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

39. Θεωρώντας ότι η αίτησή του είχε απορριφθεί σιωπηρά μετά την παρέλευση τριών μηνών χωρίς απάντηση της διοίκησης, η προσφεύγουσα προσέφυγε στις 10 Φεβρουαρίου 2006 ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου με προσφυγή κατά της απόρριψης αυτής.

40. Στις 22 Νοεμβρίου 2006, η εν λόγω Επιτροπή απέρριψε την ένσταση της 4^{ης} Νοεμβρίου 2005 .

41. Στις 18 Φεβρουαρίου 2013το Ελεγκτικό Συνέδριο δικαίωσε την προσφεύγουσα (απόφαση αρ. 756/2013). Η απόφαση αυτή της κοινοποιήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2013.

7. Προσφυγή αρ. 42836/13

42. Σε ημερομηνία που δεν προσδιορίζεται ο προσφεύγων προσέφυγε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με αίτηση για αναπροσαρμογή του ποσού της σύνταξής του.

43. Στις 17 Δεκεμβρίου 2002, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους την απέρριψε.

44. Στις 21 Μαΐου 2003, ο προσφεύγων άσκησε ένσταση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

45. Στις 31 Ιανουαρίου 2005, η εν λόγω Επιτροπή απέρριψε την ανακοπή του (απόφαση αρ.° 424/2005). Η απόφαση αυτή εστάλη στον προσφεύγοντα στις 4 Οκτωβρίου 2005.

46. Την 1η Δεκεμβρίου 2005, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Ελεγκτικό Συνέδριο με προσφυγή κατά της απόφασης της εν λόγω Επιτροπής.

47. Στις 3 Δεκεμβρίου 2012, το Ελεγκτικό Συνέδριο δικαίωσε τον προσφεύγοντα (απόφαση αρ. 3349/2012). Η απόφαση αυτή του κοινοποιήθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2013.

Γ. Το οικείο εθνικό δίκαιο

Ο Νόμος 4239/2014

48. Ο Νόμος 4239/2014 με τον τίτλο «Δίκαιη ικανοποίηση λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της δίκης, στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια και στο Ελεγκτικό Συνέδριο» τέθηκε σε ισχύ στις 20 Φεβρουαρίου 2014. Εισηγάγε, μεταξύ άλλων, μια νέα αποζημιωτική προσφυγή που προέβλεπε την επιδίκαση δίκαιης ικανοποίησης λόγω της αδικαιολόγητης καθυστέρησης μιας διαδικασίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το άρθρο 3 § 1 ορίζει ότι :

«Η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του δικαστηρίου που εκδόθηκε μετά από δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειάς της (...)

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

49. Λόγω της ομοιότητας των προσφυγών ως προς τα πραγματικά περιστατικά και του ζητήματος της ουσίας που θέτουν, το Δικαστήριο κρίνει απαραίτητο να τις συνεκδικάσει και αποφασίζει να τις εξετάσει σε μία απόφαση.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 §1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

50. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο ορίζει τα εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως(...) (...)»

A. Ως προς το παραδεκτό

51. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης. Κρίνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

1. Οι υπό κρίση περίοδοι

52. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι πριν προσφύγουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι προσφεύγοντες ασκήσανε προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Η προσφυγή αυτή ήταν απαραίτητη ενέργεια για να μπορέσουν να προσφύγουν ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι όταν ο προσφεύγων πρέπει να εξαντλήσει μια προηγούμενη διοικητική διαδικασία πριν προσφύγει σε ένα δικαστήριο, η διαδικασία αυτή ενώπιον του διοικητικού οργάνου πρέπει να συμπεριληφθεί στον υπολογισμό της χρονικής διάρκειας της αστικής διαδικασίας ενόψει της εφαρμογής του

άρθρου 6 (βλ. υπό την έννοια αυτή, *Πασχαλίδης και λοιποί κατά Ελλάδα*, 19 Μαρτίου 1997, § 33, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-II, *Ιχτιγιάρογλου κατά Ελλάδα*, αρ. 12045/06, § 38, 19 Ιουνίου 2008).

53. Υπό τις συνθήκες αυτές, η διάρκεια των υπό κρίση διαδικασιών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

	Αρ. Προσφυγής	Αρχή της διαδικασίας	Τέλος της διαδικασίας	Διάρκεια της διαδικασίας	Βαθμοί Δικαιοδοσίας
1.	37690/13	16 Φεβρουαρίου 2004	24 Οκτωβρίου 2012	Οκτώ έτη και πάνω από οκτώ μήνες	τρεις
2.	41022/13	14 Απριλίου 2003	14 Ιανουαρίου 2013	Εννέα έτη και εννέα μήνες	δύο
3.	41027/13	21 Σεπτεμβρίου 2005	27 Νοεμβρίου 2012	Επτά έτη και πάνω από δύο μήνες	δύο
4.	42125/13	14 Απριλίου 2003	16 Ιανουαρίου 2013	Εννέα έτη και πάνω από εννέα μήνες	δύο
5.	42160/13	16 Φεβρουαρίου 2004	3 Δεκεμβρίου 2012	Οκτώ έτη και δέκα περίπου μήνες	δύο
6.	42826/13	4 Νοεμβρίου 2005	18 Φεβρουαρίου 2013	Επτά έτη και πάνω από τρεις μήνες	δύο
7.	42836/13	21 Μαΐου 2003	εμβρίου 2012	Εννέα έτη και πάνω από έξι μήνες	δύο

2. Λογική διάρκεια των διαδικασιών

54. Στις παρατηρήσεις της επί του άρθρου 41, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το διακύβευμα της διαφοράς δεν ήταν σε θέση να προκαλέσει ηθική βλάβη στους προσφεύγοντες. Επικαλείται επίσης τον φόρτο εργασίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών για να δικαιολογήσει την καθυστέρηση στη διεξαγωγή της διαδικασίας.

55. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο λογικός χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης και σύμφωνα με κριτήρια που έχει θεσπίσει η νομολογία του Δικαστηρίου, και ιδίως τον περίπλοκο χαρακτήρα της υπόθεσης, τη συμπεριφορά του προσφεύγοντος και των αρμοδίων αρχών καθώς και το διακύβευμα της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Μαυρεδάκη κατά Ελλάδας*, αρ.º 10966/10, 24 Οκτωβρίου 2013). Επισημαίνει συναφώς, ότι εναπόκειται στα συμβαλλόμενα κράτη να οργανώσουν το δικαϊκό τους σύστημα έτσι ώστε τα δικαστήρια τους να μπορούν να εγγυώνται σε καθένα το δικαίωμα να πετύχει τελεσίδικη απόφαση επί αμφισβητήσεων σχετικών με τα αστικής φύσεως δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εντός λογικής προθεσμίας (*Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά Ελλάδας*, αρ. 50973/08, § 26, 21 Δεκεμβρίου 2010).

56. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει επανειλημμένως υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτά της υπό κρίση υπόθεσης και διαπίστωσε την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα απόφαση *Μαυρεδάκη*).

57. Σημειώνει ότι οι παρούσες υποθέσεις δεν παρουσιάζουν καμία δυσκολία. Πολύ περισσότερο δε, το Δικαστήριο δεν εντοπίζει κανένα στοιχείο που εγείρει την ευθύνη την ευθύνη των προσφευγόντων στη διάρκεια της διαδικασίας. Έχοντας υπόψη τη νομολογία του επί του θέματος, κρίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια των επίδικων διαδικασιών ήταν υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

58. Επομένως υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

59. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται επίσης για το ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει πραγματική προσφυγή για να παραπονεθούν για την υπερβολική διάρκεια των υπό κρίση διαδικασιών. Επικαλούνται το άρθρο 13 της Σύμβασης, το οποίο ορίζει ότι :

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίαι παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.» .

A. Ως προς το παραδεκτό

60. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 (α) της Σύμβασης. . Κρίνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

61. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής η οποία επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να παραπονεθεί για την παραβίαση της υποχρέωσης που προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1, να δικασθεί η υπόθεσή του εντός λογικής προθεσμίας (βλ. *Kudła κατά Πολωνίας* [GC], αρ.º 30210/96, § 156, CEDH 2000-XI).

62. Εξάλλου, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσέφερε στους ενδιαφερομένους πραγματική προσφυγή υπό την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για τη διάρκεια μιας διαδικασίας (*Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδας*, αρ. 53401/99, §§ 29-30, 10 Απριλίου 2003 και *Τσουκαλάς κατά Ελλάδας*, αρ. 12286/08, §§ 37-43, 22 Ιουλίου 2010).

63. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι στις 20 Φεβρουαρίου 2014 τέθηκε σε ισχύ ο νόμος 4239/2014, περί δίκαιης ικανοποίησης λόγω υπέρβασης της εύλογης διάρκειας της διαδικασίας ενώπιον των ποινικών, πολιτικών δικαστηρίων και ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με τον προαναφερθέντα νόμο θεσπίστηκε μια νέα προσφυγή που επιτρέπει στους ενδιαφερομένους να παραπονεθούν για τη διάρκεια της διαδικασίας ανά βαθμό δικαιοδοσίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής απόφασης (βλ. ανωτέρω παράγραφο 48). Ωστόσο, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο νόμος αυτός δεν έχει αναδρομική ισχύ.

Συνεπώς δεν προβλέπει τέτοια προσφυγή για τις υποθέσεις, όπως οι παρούσες, που έχουν ολοκληρωθεί έξι μήνες πριν την έναρξη ισχύος του. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγοντες δεν μπορούσαν να ασκήσουν την εν λόγω προσφυγή

64. Κατόπιν των ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω, της απουσίας στο εθνικό δίκαιο, κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών, προσφυγής που θα επέτρεπε στους προσφεύγοντες να πετύχουν την κύρωση του δικαιώματός τους να δικαστεί η υπόθεσή τους εντός λογικής προθεσμίας, υπό την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

65. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,
« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση. »

A. Ζημία

66. Οι προσφεύγοντες ζητούν αντίστοιχα τα ακόλουθα ποσά (να επιδικαστούν στον καθένα τους) : 10 000 ευρώ (προσφυγή αρ.º 37690/13), 15 000 ευρώ (προσφυγή αρ. 41027/13) και 20 000 ευρώ (προσφυγές αρ. 41022/13, 42125/13, 42160/13, 42826/13 και 42836/13) για την ηθική βλάβη που υπέστησαν.

67. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί τις αξιώσεις αυτές. Καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τα αιτήματα λόγω ηθικής βλάβης και υποστηρίζει ότι, σε κάθε περίπτωση, η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη.

68. Το Δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει λόγος να επιδικαστεί το ποσό των 3 900 ευρώ από κοινού στις προσφεύγουσες της προσφυγής αρ. 37690/13, 6 500 ευρώ σε κάθε προσφεύγοντα στις προσφυγές αρ. 41022/13, 42125/13 και 42836/13, 3 900 EUR σε καθένα από τους προσφεύγοντες των προσφυγών αρ. 41027/13 και 42826/13 και

5 200 EUR στον προσφεύγοντα της προσφυγής αρ. 42160/13 λόγω ηθικής βλάβης, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

69. Οι προσφεύγοντες ζητούν επίσης 1 000 ευρώ καθένα για έξοδα και δικαστικής δαπάνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, καθώς και 615 ευρώ για κάθε προσφυγή για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου. Όσον αφορά τα τελευταία, οι προσφεύγοντες προσκομίζουν αντίγραφα των σχετικών τιμολογίων.

70. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τα αιτήματα για έξοδα και δικαστική δαπάνη.

71. Το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των διαπιστωθεισών παραβιάσεων και των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης που και των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης που διεκδικούνται για τις διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και απορρίπτει το αίτημα αυτό. Όσον αφορά τα έξοδα στα οποία εξετάστησαν οι προσφεύγοντες ενόψει της εκπροσώπησής τους ενώπιον του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να τους επιδικάσει από κοινού 1 400 EUR για το λόγο αυτό συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

72. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Αποφασίζει* να συνεκδικάσει τις προσφυγές και να τις εξετάσει σε μία μόνη απόφαση,
2. *Κηρύσσει* τις προσφυγές παραδεκτές,
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης,

4. Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης,

5. Αποφαίνεται

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή κράτος πρέπει να καταβάλει στους προσφεύγοντες, εντός τριών μηνών, τα ακόλουθα ποσά για ηθική βλάβη:

i. προσφυγή αρ. 37690/13 : 3 900 ευρώ (τρεις χιλιάδες εννιακόσια ευρώ) από κοινού στις προσφεύγουσες ,

ii. προσφυγές αρ. 41022/13, 42125/13 και 42836/13 : 6 500 ευρώ (έξι χιλιάδες πεντακόσια ευρώ) σε κάθε προσφεύγοντα,

iii. προσφυγές αρ. 41027/13 και 42826/13 : 3 900 ευρώ (τρεις χιλιάδες εννιακόσια ευρώ) σε κάθε προσφεύγοντα

iv. προσφυγή αρ. 42160/13 : 5 200 ευρώ (πέντε χιλιάδες διακόσια ευρώ),

- για έξοδα και δικαστική δαπάνη :

1 400 ευρώ (χίλια τετρακόσια ευρώ) από κοινού στους προσφεύγοντες,

β) ότι στα ως άνω ποσά θα πρέπει να προστεθεί κάθε ποσό που μπορεί να οφείλοεται ως φόρος από τους προσφεύγοντες,

γ) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξάνεται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες

6. Απορρίπτει τα αιτήματα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω .

Συντάχτηκε στα γαλλικά και κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 24 Ιουλίου 2014, σύμφωνα με το άρθρο 77§§2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου

André Wampach

Αναπληρωτής Γραμματέας

Mirjana Lazarova Trajkovska

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αρ.	Αρ. Προσφυγής	Ημερομηνία κατάθεσης ημερομηνία κοινοποίησης	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως Τόπος κατοικίας
1.	37690/13	1. 05/06/2013 2. 03/09/2013	Ε.Μ. 09/06/1946 Αθήνα Μ.Μ. 30/10/1969 Λαμία Α.Μ. 01/02/1971 Αθήνα
2.	41022/13	1. 21/06/2013 2. 03/09/2013	Δ.Σ. 13/09/1946 Λάρισα
3.	41027/13	1. 21/06/2013 2. 03/09/2013	Γ.Π. 27/09/1926 Παπάγου Αττικής
4.	42125/13	1. 26/06/2013 2. 03/09/2013	Ι.Τ. 27/12/1948 Λάρισα
5.	42160/13	1. 26/06/2013 2. 03/09/2013	Π.Π. 01/10/1932 Αμαρούσιο Αττικής
6.	42826/13	1. 26/06/2013 2. 03/09/2013	Γ.Σ. 03/06/1947 Παπάγου Αττικής

Αρ.	Αρ. Προσφυγής	Ημερομηνία κατάθεσης Ημερομηνία κοινοποίησης	Όνοματεπώνυμο προσφεύγοντος Ημερομηνία γεννήσεως Τόπος κατοικίας
7.	42836/13	1. 26/06/2013 2. 03/09/2013	Μ.Δ. 03/02/1940 Αθήνα

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα